

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

2. Melior priore ad æternitatem via.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

Confideratio III. de Aeternitate.

8

erat, ut summum 30. aureorum; si locum, privatus; si A
 reftes, pauci; si personam, infamis feminas; & tamen pra-
 dicabitur in toto mundo. Quor Imperatores victores a-
 quilas in hostium castris plantarunt? Quor bellicosi du-
 ces numerosissimos exercitus laudabiliter administra-
 runt? Quor providi gubernatores amplissimos popu-
 los sapienter rexerunt? Quanti reges, insignia, statuas,
 castra, civitates condiderunt? Quor viri eruditi omne
 cerebrum in novas inventiones, per calamus instar
 chymicorum distillarunt in chartas, ut inter memoria
 dignos reponerentur, qui tamen silentii nocte & obli-
 vione involuti jacent. At opus iusti unicum, aeternam

Opus iusti
 unicum a-
 ternam co-
 fert me-
 moriam.
 Bene vive-
 re & mori
 via est ad
 aeternam
 immortalitatem.

Luc. 6. 16.

confert memoriam, ab omni veritate & invidia immu-
 ne, a sapientibus, ducibus, regibus, Pontificibus reve-
 rentia & silentio, auditur, legitur; *predicabitur in toto*
mundo. Solum itaque bene & vivere & mori, via est ad
 aeternam immortalitatem. Ite nunc mei Romani, & a-
 ternitatem in statu & marmoribus querite, nunquam
 reperiuri. Ego potius optem & malim quod D. Hiero-
 nymus in rebus gestis Pauli Eremitae optans: *Hieronymi*
peccatoris, ait, memineritis cui si Deus optionem daret, praefer-
ret tunicam Pauli, malleque eam cum meritis suis, quam pur-
puram regum cum suis regnis. Nos Christiani ne pecuniae
 nostrae jacturam faciamus, veritatem facimus: imò an-
 te nos in alium orbem praestitimus, caelum illam reci-
 pit: & hoc tunc fit, & a fidelibus tabellariis ed defertur:
 sed non aliis quam mendicis, & pauperibus. Pauca illis
 damus & vilia, pro his in caelo maxima recepturi. Ita
 Christus promittit & praecipit: *Ego dico vobis, facite vo-*
bis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis, reci-
piant vos in aeterna tabernacula. Sed a Romanis ad alios
 transeamus.

II. Melior priore ad Aeternitatem via.

In quo Da-
 rius consti-
 tuebat a-
 ternitatem.
 Lib. 8. c. 2.
 & 12. c. 1.

Darius, clade sua notissimus ille rex Persarum, in
 exercitu suo decem millia Persarum habuit, quos
 immortales vocavit, ideo (uti Caelius Rhodiginus expli-
 cat) non quod plane nunquam morerentur (ubi enim illi
 tales?) sed si quis horum aut ecce aut morbo nume-
 rum minuisset, confectum substituebatur alius, nec sin-
 quam plures erant paucioresve decem millibus. Ita &
 Darius immortalitatem aliquam & muneris aeternita-
 tem confixit, sed brevis admodum haec fuit, Dario, to-
 toque ipsius exercitu funditus pereunte. Dario Medo
 precantur olim satrapae: *Dari rex in aeternum vive.* Ah!
 quid inane hoc votum; & quam curta haec est Aeterni-
 tas! annis septuaginta, aut octoginta summum vivimus,
 aeternum tamen nos vivere inter somnia optamus. Non
 immerito certe Xerxes, qui ex Asia subjuganda Graeciae
 (Herodotus narrat) duos exercitus terra marique secū
 eduxit, nimirum ter & vices centena millia, septedecim
 millia, sexcentos, exceptis iis, qui militi servierunt: hos
 omnes cum e monte prospiciens oculis obiret, in lacry-
 mas solutus hoc aspectu, idcirco se flere coepit, quod post
 30. aut 60. annos e tot centenis illis viris tam robu-
 stis & selectis, vix ullus esset superstes futurus.

2. Reg. 1. 14.

Aeternitatis nescio quas fingere nobis possumus,
 interea tamen omnes morimur & quasi aqua dilabimur in
 terram.

Ecclesia
 Constanti-
 nopolitana
 aucta co-
 nobio A-
 cometarū.

Alius & melior beatae typus Aeternitatis excogita-
 tus est Constantinopoli. Anno post patientem Virgi-
 nem 459. Ecclesia Constantinopolitana aeo Gepa-
 dii Episcopi, aucta est novo & nobilissimo D. Ioanni
 Baptiste sacro comobio Acometarum, hoc est, in som-
 nium, qui juges & pervigiles diu noctisque laudes Deo
 concinere consueverant, hac ratione: Comobitae omnes
 in tres classes divisi sunt, ut ita, cum prima classis par-
 tem aliquam divinarum laudum finisset, secunda or-
 diretur, secunda quoque finiente, tertia inciperet. Ex
 hoc pio instituto suum aliquod caelum urbs habuit: sic
 illic representata caelestis Aeternitas, qua tota Deus si-

neullo fastidio & nausea inter summas voluptates lau-
 dabitur. Quam jure exclamat divinus Pales: *Beati qui*
habitant in domo tua Domine, in secula seculorum lauda-
bunt te. Omnium tunc beatorum vox erit, quae olim
 in rupe Taboreja Petri fuit: *Bonum est hic nos esse.* Nam
 uti Divus Bernardus in Cantica: *Opulentia*, inquit, *Ser. 2. de*
Omni. Sa. 2.
multa nimis est Aeternitas. Sed & hoc addit: *Aeternitas,*
nisi perseveranter quaesita non invenitur. Sed a te beatissi-
 me Bernarde, illius querendae modum flagitamus. Au-
 dite igitur Patris optimi documentum: *PAUPER- 1. Pau-*
TE, MANSVETUDINE, FLETU renovatur in anima *tas,*
similitudo quaedam & imago Aeternitatis omnia tem-
pota complectentis. *PAUPERTATE meremur futu-*
ra: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum ca-
lorum. Ubi pauperes spernuntur & deferuntur, ubi cor
 una cum pecunia in arca concluditur, ubi numeri ad ava-
 ritiae regulas expenduntur, ibi paupertatis affectus &
 amor nullus est, sed nec ullus aeternitatis. *MANSVETU-*
TYDINE vero praesentia nobis vindicamus: *Beati mi-*
tes, quoniam hereditabunt terram. Querat hic quispiam,
 quid homo ille in quo nihil est mansuetudinis aut pa-
 tientiae, e quo vix unquam mitius verbum auditur,
 quid tandem luci habeat e sua illa intractabili impa-
 tientia, quid illi commodi ferat toties indignari, fa-
 vere, fremere, vociferari, tumultuari, omnia velle pes-
 sum dare, neminem vel paulo humanius affari? certe
 aut bonorum talis jacturam patitur aut famae; fre-
 quenter utriusque. Nam quod habet opum, non pos-
 sidet, sed custodit ut molossus, ejus est tantum alla-
 trare, invadere, mordere famam, si quam habet, im-
 patientiae titulo, non auget; caelum, priusquam ha-
 beat, amittit. Demum *LEVITV* praeterea quoque re-
 3. Lucus.
 cuperamus, quae prodigè apissimus peccando. Sed hic
 luctus non unius horae aut diei sit necesse est. Quid
 enim de filio illo sentiamus, qui matris fanus dedu-
 cit humentibus nonnihil oculis & atro pallio, eodem
 tamen aut altero statim die, & fideis ridet oculis, &
 pullam vestem in praefinam viridemque commutat.
 Hoc non est serio lugere, tam brevi finire luctum. Si-
 millimum nos facimus, ah, nimis frequentem: confes-
 sione piaculari nos hodie & communionem sacrae muni-
 mur, dolemus peccasse, cras iterum hilariter pecca-
 mus; & saepe gravius priorem vitam detestamur, &
 eodem die iterum patramus. Ita eadem omnino lin-
 gua, qua Christum insonant proclamamus, hac cum
 cruci addicimus, germani fratres Pontii Pilati, qui ut-
 no eodemque ore Messiam nostrum & viri donan-
 dum pronuntiavit, & in crucem raptandum: homi-
 nes prorsus instabiles, nec in re ulla constantiores quam
 in viciosa vitae consuetudine repetenda. Heu, plurimum
 luge in pectore gestamus. Subinde pietas tam serio no-
 bis placet, ut nulla penè hilaritas intercedere tam san-
 ctis officiis possit. Fronte dejecta & ad omnem remis-
 sionem irascente supercilium induimus, sed heu non
 duratur sanctitatis. Mox odisse incipimus hanc ipsam
 pietatem, & in contrarium acto torrente, repetimus
 quem omiseramus & luxum & luxuriam. Ita tam faciles
 amicitiam cum Deo factam solvimus, quam inviti faci-
 mus. Dum haec agimus, ecce tibi evocata pietas adest,
 tristisque potentia lasciviam rursus expellit, donec etiam
 illius poenitentiae poenitere nos incipiat. Ita ratio conti-
 nuis studiis probitatis laboriosam imaginem intuemur,
 levi nutu ad pristinam immunditiam desuimus. Hinc *Virtutem*
 omnium voluptatum ac vitiorum genera menti nostrae
 subijcit, haec tanta vitae inconstantia: palam quidem
VIRTUTEM adorare videmur; intus & in animo operto-
 so cultu deveneramus *VITIVM.* Hec via ad aeternita-
 tem non est, nisi ad illam, quae meros cruciatus & tor-
 menta habet perpetua, maxima.

Sed deligamus e Christianis Catholicis unum ali-
 quem

Consideratio III. de Aeternitate.

quem corporis voluptati deditissimum, deducamus ad succensum & flammis tumultuantem furnum, & ex eo hunc in modum quaeramus: Quantum tibi voluptatis deposcis pro eo, ut in hoc furno diem unum nudus consumas? respondebit indubie: Non totum ego mundum, non omnes mundi voluptates mercede vel dono ferrem, ut in his flammis diem unum torqueri me permitterem. At paciscamur ulterius: Quid praemii petis, & medium dumtaxat diem in hoc igne duras? Pone, dicit, quidquid velis deliciarum & pretii, tantis ego tormentis hoc non emo. At ut conveniamus tandem: Quid praemii postulas aut voluptatis, & ardentem hunc clibanum ingrederis, in eoque vel horam unicam perferas? respondebit utique: Da quidquid petere possit vel avarissimus, vel impudentissimus, comparandum id non est cum unius horae infandis ejulcemodi ustulationibus, & doloribus. Quod si recte rationique congruenter responderit, qui sit, o Deus, quod ob lucrum exiguum & vile, ob honorem fallacem & fugitivum, voluptatem spurcam & non longam, & tam multum parvi pendatur supplicium aeternum? ut horam unam in ignibus sisus, persuaderi nobis non potest, posito in praemium terrarum orbe; & aeternis inferorum ignes non formidamus, modò vel lucrum inviter, vel honor ardeat, vel alliciat voluptas. Meliora, inquit, spero, & infinita Dei bonitas non tam male ominari me jubet de futuris & aeternis. Ita loqui solemus, nec impia haec verba sunt, sed facta reclamant. Temerarium hoc est & nimis periculosum, vitam in vitiis traducere, & aeternitatem inter beatos expectare. Ad damnationem satis est vel unicum peccatum. An nescis quid Christus comminatur? Qui dixerit fratri suo fratri, reus erit gehennae ignis. An nescis quid Christus prohibeat? Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam, jam machatus est eam in corde suo. An nescis quid Christus praemoneat? Non omnis, qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum calorum, sed qui facit voluntatem patris mei qui in celis est. An nescis, quam multos Christus foras excludat? Qui diligit patrem aut matrem plus quam me non est me dignus; & qui non accipit crucem suam & sequitur me, non est me dignus. An nescis, quam aperte & serio illud ingerat? Multi sunt vocati, pauci verò electi, PAUCI, PAUCI. An nescis, quoties ad vitam emendationem hortetur? Nisi conversi fueritis & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum calorum. Si manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum & projice abs te, bonum tibi est ad vitam ingredi debilem vel claudum, quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem aeternum. Si poenitentiam non habueritis, omnes similiter peribitis. Et addit: Contendite intrare per angustam portam; quia multi, quam aperte quaerit intrare & non poterunt. An nescis etiam, quam explicate D. Paulus recenscat ea omnia, quae beatam aeternitatem intercludunt? Manifesta sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus, veneficia, inimicitiae, contentiones, emulationes, ira, rixae, dissensiones, sectae, invidia, homicidia, ebrietates, commessationes, & his similia, quae praedico vobis, sicut praedixi, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Quod si quis vel unius ex enumeratis conscientis sibi est, nec ita dolet ut modum omnem exquirat illius peccati deinceps vitandi; interea verò vanissimum illud SPERO, SPERO, sibi ipse occent; hujus spes nulla est, sed mera temeritas. Periculum adire plagarum & verberum, tolerabile malum est: ceterum aut mille florenos incertae aleae committere, non summa jactura est: caput & vitam in discrimine conicere, non maximum damnum est: at verò salutem cum corporis tum animi aeternam periculo tanto exponere, adeo in incertum vivere, verbis sperare, factis huic spei contraria facere, hoc omnium malorum supremum malum est, hoc summa jactura, hoc damnum verè maximum: hoc audacia & temeritas perniciosissima, hoc stultitia & dementia extrema. Intelligite hac qui obli-

A scimini Deum: Ne quando rapiat, & non sit qui eripiat. Psal. 49.

III. Hanc viam sollicitè esse indagandam.

I Deo nullus sit Christiani sanguinis homo, qui non saepius seipsum aliisque, quos Dei loco habet, interroget: Quid faciam ut beatam aeternitatem consequar? istane vera est via, quae eo ad illam, quam quero, Aeternitatem operis quidem aliquid facio, sed illud quantillum est quaque exiguum? aspiro quidem gaudia immortalia & aeterna, sed num haec opera mea adeo paucata, adeo languida & frigida praemio digna sunt aeterno? pervenire quidem ad portum cupio, sed viam horreo paulò molestiorem, cum tamen ea via ad caelum sit tutissima & optima, quae asperissima & angustissima. Haec oris divini Veritas pronuntiat, clamat Christus, & monet: Intrate per angustam portam, quia lata porta & spatiosa via est, quae ducit ad perditionem, & multi sunt (cheu multi sunt) qui intrant per eam. Quam angusta porta, & arcta via est, quae ducit ad vitam, & pauci sunt (cheu pauci sunt) qui inveniunt eam. Nec clamare desinit, aut mone- re: Contendite intrare per angustam portam, quia multi dico vobis, quærent intrare & non poterunt. O quam formidandum atque tremendum est illud, MVLTI, & illud PAUCI! interea miseri & in rem aeternam nimis temerarii fallimus nosmet, & in PAUCIS illis caelo adnumerandos, nescio an speremus nos, an somniamus? Utinam dum dies sunt salutis & tempus acceptabile, attentiores oculum in Aeternitatem subinde emittamus, atque hunc in modum nobiscum ipsi ratiocinemur: quid tandem est hoc omne quod ego patior, aut alios pati conspicio, quid est hoc totum ad Aeternitatem? imò si cum D. Paulo enumerare possum tot labores & pericula quae exantlavit ipse, atque iis, quae ad Corinthios, literis recensuit: si famam, sitimque, si graves inimicitias injurias, si morbos & egestatem tolerem, imò si cum Paulo lapidibus infernar, si virgis caedar, si naufrager; quid haec omnia ad supplicia aeterna? In omnibus igitur adversis rebus cogitandum mihi erit: Omnis consummatio is vidi finem.

Daniel vates multis recensitis calamitatibus subdit: & hoc usque ad tempus. Ubi, ubi estis ærumnosi, afflicti, calamitosi, quid vestris vos lacrymis sepelitis, quid per vanos impatientiae questus vitam nobis omnem acerbam redditis? solatium habetis, & ingens, ab ipso tempore. Diverse vos calamitates exercent? ne despondere animum: erit hoc solummodo usque ad tempus. Contumeliae vos lacerant, injuria fatigant, mala plurima perturbant? lamenta mittite, erunt haec omnia non nisi usque ad tempus; non usque ad infinita saecula vestri sese gemitus extendent: ad exiguum tempus stillabunt lacrymae, non aeterna ducetis suspiria, brevi dolore perfungetur, ad immortalem felicitatem transitori, clarissime id affirmat Ecclesiasticus: Usque in tempus sustinebit patiens, & postea redditio jucunditatis; Sed & vos, o beatuli! o cara Mundi progenies, ne cornua sumite, o mnis vestra felicitas quae breviter taceat, quamque angustis cancellis clausa est! usque in tempus triumphabit; usque in tempus beata vestra durabunt somnia, post tempora non longa, jubebit vos Mors fortunae larvam ponere, & inter turbam stare coget, tantò tunc verè miserrimes, quantò antea brevi figmento beatores. Ergo usque in tempus omnia. Sola nullas temporis leges admittit Aeternitas. Sive ergo corpus meum patiat, sive animus; bona seu honores adimantur, dolores an tristitia, cura vel alia me quæpiam afflictio interior vel exterior exercent, picta sunt haec omnia, & momentanea ad aeternas poenas. Nam ubi post extremum judicii diem quinquages milleni anni transierint, supererunt adhuc quinquages milleni milliones aeternorum transi- tui: iis etiam, ad nostram numerandi rationem, transactis, alii atque alii, & denuo alii annorum milliones transi-

Via inspicienda, si ducat ad aeternitatem.

Via ad caelum tutissima quæ?

Matt. 7.

Luc. 13: Formidandum est illud, Pauci, & illud Multi.

Psal. 118.

Dan. 6. 11. Calamitates solum ad tempus.

Ecclesi. 1.

Mundi felicitas angustis cancellis clausa.

Aeternitas nullas admittit leges temporis.

Nil eternis paucis comparandum.

Temeritatem & periculosum vitam in vitiis traducere. Matt. 5. Ilium. Christi minime & monita. Matt. 7.

Matt. 10.

Matt. 20.

Matt. 18.

Luc. 13.

Ad Galat. 5.

Temeritas mera est sibi occentare illud vanissimum spero, spero.

Omnium malorum supremum quod.